ולית הילכתא ככל הני שמעתתא. פי' בקונטרס כרב הונא ורב יהודה ורב גידל ורב אחדבוי ואומר ר"י דלא היה לו לומנות דרב גידל בהדייהו דאפילו ריב"ל מודה דאין צריך להזכיר של רא"ש מקדש בנביא כיון[א] דנביא בר"מ ליכא כלל[ב] וכן אמו מוהגין שלא להזכיר[ג] מ):

איבא בינייהו דרב ברונא אמר רב ולא מסיימי. הקשה ריב"א אמאי לא מסיימי והא אמר בהמוכר פירות (ב"ב דף נג:) דכל תנא בתרא לטפויי אתא[ד] ◦וי"ל דהכא דאיכא ג' תנאים איכא למימר[ה] דלא אתא לטפויי אלא אנחום המדי דאמר מדליקין בחלב מבושל בעייני ואתו מחכמים למימר אפילו במבושל אין מדליקין בעייני אבל בנתינת שמן לתוכו מותר וטעמא דת"ק נמי איכא למימר דאסר בנתינת שמן דומיא דזפת ושעוה[ו] ולא מסיימי משום דאיכא למימר תנא בתרא[ז] לטפויי[ח] אתא: **לפי שאין שורפין קדשים ביו"ט.** ומ"מ היכי ילפינן תרומה מקדשים[ט] דקדשים דין הוא שאין שריפתן דומה יו"ט לפי שאין יכול ליהנות בשעת שריפה ולא אמרינן מתוך שהותרה הנערה לגורך הותר' נמי שלא לגורך אלא שלא לגורך אוכל נפש אבל צריך שיהא קצת גורך' להתמתמ או לשום הנאה אבל הנערה לגמרי שלא לגורך לא הותרה[א] אלא שריפת תרומה טמאה[ב] שמותר ליהנו' בשעת שריפה למה יאסר[ג] מאי שנא משמן מוגן[ד] שמותר לשורפו ולהדליקו להנאתו דאטו תרומה לפי שיש מצוה בשריפתה מיגרע גרע ואומר ריב"א דודאי גרע[ט] ◦דכיון שאסרה תורה כל הנאות רק הנאת שריפה אם כן הנערה זו אינה לגורך הנאתו אלא לשם מצות שריפה אלא שהתורה לא הקפידה שיהנה ממנה בשעת שריפה[ט] ולהכי לא דחיא יו"ט[ז] מידי דהוה אנדרין ונדבות[ט] דאין קרבים ביו"ט[א] אלא שמן המלך גבוה קא זכו[ט] וכן שמן הלחם לדידיה אין אפייתן דוחה יו"ט אע"פ שיש בהן אכילת אדם משום דעיקרן לגורך גבוה ומ"ל קרבין ביו"ט היינו משום דקסבר דעיקר שחיטתן ואפייתן נמי לגורך אדם אבל[ב] שריפת תרומה טמאה ולאי לשם מצות שריפה אלא לשם הנאה[בא] אלכך אסור ביו"ט כשאר קדשים ול"י ◦נראה[בב] דלא שייך בשריפת תרומה לומר משולמן גבוה קא זכו ולא דמו לשמי הלחם שהאפייה היא לגורך גבוה שהרי אחר אפייה צריך לעשות בהם תנופה וכן אחר שחיטת בדרים ונדבות עושין מהן לגבוה אבל תרומה טמאה אין עושין ממנה לגבוה כלום וליכא למימר הה משולמן גבוה קא זכו[ג] והכי מפרש ר"י לפי שאין שורפין קדשים ביו"ע מי[ג] גזרו תרומה אטו קדשים[ה] ◦ומ"מ איכא אטו קדשים משום דאין שורפין קדשים ביו"ט ◦נגזור משום תרומה שלא לגורך דאפילו שורפין קדשים ביו"ט דאתי עשה ודחי לא תעשה תרומה שלא לגורך אין שורפין דמשמע מתוך פרש"י כמשמן דאין עשה בשריפה אלא מדרבנן וי"ל דשריפת תרומה שלא לגורך לא שכיח דשום אדם לא ישרפנה חנם כיון שיכול ליהנות בשריפתה וכדמוכח בירושלמי כלשון הזה: **בקר שני לשריפתו.** וא"ת אי בקר שני דוקא ואינו יכול לשורפו בגיל מוצאי יו"ע[ב] היכי מוכח דאין שריפת קדשים דוחה יום טוב הא ע"כ אינו מעטה דאין שריפת קדשים דוחה יום טוב ומי לא אין שורפין[ב] ואם כן גזרת הכתוב הוא לשרוף בבקר שני וי"ל הא דאין שורפין בגילה היינו משום דהקפיד הכתוב שלא לשרוף הקדשים בגלמים דאין נאכלין לאור שלשים ואפילו הכי אין נשרפין[בא] אלא ביום שלישי כדדרים ברים פסחים (דף ג. ושם)[בב] ביום השלישי בתא שרוף ביום אתה שורפו כו': **ולא עולת חול בשבת ולא עולת חול ביום טוב.** תימה כיון דקרא בשבת אי"כ אינו למדרש ולא עולת חול דוקא ולא חול בשבת דאמר מיום טוב[ל] וי"ל דאיכי סבר כרבי עקיבא דדרים בפרק אלו קדשים (לקמן דף קיד.) עולת שבת בשבת אחרת לימד על אבני שבת שקריבין ביום טוב מדאיצטריך קרא למשרי עולת שבת ביום טוב אם כן עולת חול ביום טוב אסור בשבת שקריבין ביום טוב דאלמא דאין שבת בשבת אחרת לימד על אבני שבת שקריבין ביום טוב דלאמר אמר דאסר לא אמר דאסר אלא אם כן עולת חול ביום טוב דלא אמר דאסר אלא אם כן עולת חול ביום טוב אבל אם אין שבת בשבת אחרת לימד על אבני שבת שקריבין

עשה הוא. דמשמע שבות בו: **ואין עשה.** דבשם שמרופו דומה יו"ט דהוא לא תעשה ועשה ואע"ג דהדלקת נר ביו"ט מלאכה המותרת היא הוא"ל והבערת שאר קדשים שאין נהנין מהן נאסרין גם זו לא יצא מן הכלל: **הא בחול שפיר דמי.** לאיתהניי מינה: **מלוה לשרוף את התרומה שנטמאת.** דדמיין לקדש ועוד משום תקנה: **לא בעריפי ממנו.** במעשר שני כתיב: **בטומא.** בין שאני טמא בין שהוא טמא: **קדש לא ממעיטנא.** מהך חומרא: **שכן.** יש בו חומרי פנקעב"ס וראוי גם לזו. חייבין עליו משום פיגול שחט על מנת לאכול חוץ לזמנו ואכל אפילו בזמנו. ומשום נותר חוץ לזמנו ממש ולא חשב מתחלה. וקרוי קרבן. ויש בו מעילה ואף על גב שקדש (הנותר) לאכילת כהנים אין בהן מעילה מ"מ תורת מעילה שייכא ביה אם קדשי קדשים הן יש בהן מעילה לפני זריקה לכל הנהנה מהן ואם קדשים קלים הן יש מעילה בתימוריהן לאחר זריקת דמיהם לאפוקי תרומה דליתא בה כלל: **וכרת.** לאוכלה בטומאת הגוף ותרומה במיתה בידי שמים ימיו נקרעים אבל אינו חולץ עריריי: **אסור לאונן.** ק"ו ממעשר אבל תרומה מותרת לאונן בינבמות בפרק הערל (דף ע:) זר זריח ג' פעמים זרות אמרתי לך ולא אמינות. אונן כל זמן שלא נקבר מתו: **מחפ"ז.** מיתה בידי שמים לזר האוכלה או כהן טמא. וחומש לזר האוכלה בשוגג דכתיב (ויקרא כב) כי יאכל קדש בשגגה ויסף חמישיתו עליו אבל קדש משעה שיש איתר לכהנים בתרומה ואבל מידי מעילה שוב אין חומש בשגגת אכילתו. ויש דמוקמי לה בחומשין דחומשא ולא נהירא דהא רבינן ביה חומש דחומש בהקדש בפרק הזהב (בכא מציעא דף נד:): ואין

עשה והוה ליה [6]יום טוב עשה ולא תעשה ואין עשה דוחה את לא תעשה ועשה ביום טוב הוא דאסיר הא בחול שפיר דמי מ"ט אמר רב כשם שמצוה לשרוף הקדשים שנטמאו [7]כך מצוה לשרוף את התרומה שנטמאת ואמרה תורה [8]בשעת ביעורה תיהני ממנה היכן אמרה תורה מדרב נחמן [9]דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אמר קרא [1]ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומותי [7]:[2]בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה טהורה ואחת תרומה טמאה ואמר רחמנא לך שלך תהא להסיקה תחת תבשילך ואיבעית אימא מדרבי אבהו דאמר [8]רבי אבהו א"ר יוחנן [3]ולא בערתי ממנו בטמא ממנו אי אתה מבעיר אבל אתה מבעיר שמן של תרומה שנטמאת ואימא ממנו אי אתה מבעיר אבל אתה מבעיר שמן של קדש שנטמא לאו קל וחומר הוא [9]מה מעשר הקל אמרה תורה לא בערתי ממנו בטמא קדש חמור לא כ"ש א"ה תרומה נמי לימא ק"ו הוא הא כתיב ממנו ומה ראית מסתברא קדש לא ממעיטנא שכן סימן פנ"ק עכ"ם פיגול נותר קרבן מעילה וכרת אסור לאונן אדרבה תרומה לא ממעיטנא שכן מחפ"ז סימן מיתה חומש ואין

בק"ו דהא כלאו ק"ו נמי אמינא [4]דאמר עשה ודחי לא תעשה [5]ורב אשי הוא דאמר דמשני דיו"ט עשה ולא תעשה הוא ואין עשה דוחה לא תעשה ועשה וקשה לר"י דבפ"ק דביצה (דף ח: וסס) משמע א)דאין ליה לרבא דיו"ט עשה ולא תעשה הוא גבי אפר כירה [6]דפריך סוף סוף יו"ט עשה ולא תעשה הוא ואין עשה דכיסוי דוחה לא תעשה ועשה אלא אמר רבא כו' ודוחק למימר דהס"ס ניחא ליה למיפרך [7]דיו"ט עשה ולא תעשה הוא דק"ל כרב אשי אבל רבא אע"ג דלית ליה ליו"ט עשה ולא תעשה מ"מ [8]אין כיסוי דוחה יו"ט [9]מלבדו [1]ור"י מפרש [2]דאמרי' בק"ו מנדרים ונדבות דדמו יו"ט אף על גב שלא נכרתו עליהם י"ג בריתות מילה [3]לכ"ש [4]וקסבר רבא דקריבין ביו"ט וליכא למיפרך מה לנדרים ונדבות שכן לצורך גבוה כדפריך בפ' ר' אליעזר דמילה (לקמן קלא:) מה לעומר ושתי הלחם שהן לצורך גבוה [5]דהא לא חובה הינהו ואפילו חטאות ואשמות לא מיקרו צורך גבוה כיון דאי לא חטא לא בעי לאייתינהו ואית ליה לרבא דיום טוב עשה ולא תעשה כדמוכח בגיטין דאיצטריך ק"ו דאי לאו ק"ו לא הוה צריך קרא למיפר [6]ורבא לא קאי אשאיפת קדשים [7]אלא הס"ס מייתי משום דמינה נמי שמעינן דאין שריפת קדשים דוחה יו"ט:

ה"ל יו"ט עשה כו'. וא"ת הכי אמוראי דלעיל דסברי דיו"ט לא תעשה גרידא מ"ט עלף מהכא דלא דמי עשה את לא"ל ומי אמי גוזרת פריך בפ"ק דיבמות (דף ו.) ושמא מיכן לא עלף [1]לפי שיכול לעשות אחר יו"ט [2]ת"ש: **הא בחול שפיר דמי מ"ט כו'.** תימה מהיכא תיתי דתרומה טמאה

אסורה בהנאה דבעי מ"ט [3]אי ממעשר הקל דלמשמע בסמוך איכא למיפרך מה למעשר שכן הל"ס ע"ג דפריך בהערל (יבמות דף עד:) וליכא למימר דהוה אסריגן ליה משום דאיקרי קדש דכתיב (ויקרא כב) ונתן לכהן את הקדש או משום דהוקשה לקדשים דאמר במעילה בפרק הנהנה (דף יט.) דקדש אקשי רחמנא לתרומה וקדש גופיה אסור בהנאה כשנטמא אפילו אותו קדש [4]שהיה מותר בהנאה קודם כמו שנאמר בפרק לן שפיר מק"ו דמעשר או מהיקשא דמעשר דאמר בפרק כל שעה (פסחים דף כד.) דל"ל [5]א מאי פריך ומה ראית ואימא ממנו אתא למעוטי קדש ולא תרומה ואם נמעט קדש מהיכא תיתי איסור תרומה וי"ל דהוה גמרינן תרומה מדאיתקש לבכורים ובכורים למעשר כדאמרינן בהערל (יבמות דף עג:) ולקמן לא אמיך אק"ו [6]ב אלא מהיקשא [7]ג סמיך ומיהו קדש אתי שפיר בק"ו ממעשר כדאמרי' בפ' כל שעה (פסחים דף כד.) וליכא למיפרך שכן הל"ס ע"ג דכולהו אינהו בקדש בר מוידוי ואר"ת דמוידוי לא שייך למיפרך דלא שייך וידוי גבי קדש אבל בתרומה שייך דהא אגב מעשר מתודה נמי אתרומה כדאמר [8]ד וגם נתתיו ללוי זו תרומה ואין לה וידוי בפני עצמה [9]ואת"ת אכתי היכי ליף בק"ו קדש ממעשר הא ליכא למיפרך מה למעשר שכן טעון כסף אורה כדפריך בפרק בתרא דמכות (דף יח:) וחור"י דלא שייך פריכא אלא דוקא גבי חוץ לחומה כדהתם דבעי למילף דאוכל תודה או שלמים חוץ לחומה לוקה ממעשר ואם תאמר הכא אסריגן הסקה והדלקה בסיתורא הנאה [1]כ וערלה דאסורה בהנאה בשעת ביעור כדאמר בפרק כל שעה (פסחים מ:) ולא משכח התם עניש לרבנן דאסורים אלא בשרשיפא [2]ה וגרוע לדחות ולומר דשמן ובשר ותבואה חשיבי בעין טפי בשעת היסק מעניש: **כך אתה מצווה לשרוף את התרומה.** פי' בקונטרס משום דלא ליתי בה לידי תקלה לפי טעם זה גרלה דלאו דוקא שריפה אלא ה"ה שאר ביעור [3]ו וס"פ בהליה נאלו עוברין [4]ו ע"ז דבסוף תמורה ומאה בהדי הנשרפין וקתני התם הנשרפין לא יקברו ע"כ גרלה [5]ח דשריפה דוקא משום דדמיא לקדש [6]ט ומדרבנן א"ל מדאיקרי קדש [7]א ואם תאמר דאמר בספ"ק דפסחים (דף כ:) גבי תרומה טמאה שתעשה זילוף הא תנן בתמורה הרואי לקבורה קבורה פיגול כגון משקין ויש לומר דלא קאי אלא אערלה וכלאי הכרם ולא אתרומה דשייא בהנאה [8]ט: **אחת תרומה טמאה ואחת תרומה טהורה.** ואף על גב דדרש רבי אליעזר (בכורות דף לד. וסס) אחת תרומה טהורה ואחת תלויה [1]ב יניחנה במקום המוקצע ולא במקום הטורפה דאסור לגרום לה טומאה [2]ג התם דרש משמרת תרומותי משמע שתי תרומות בריכות שימור להיינו טהורה ותלויה [3]ד והכא דרש מלך [4]ה: **שכן פנקעב"ס.** מתרומה דהא הענייב שמשו אוכל בתרומה הבאה בפרטו אוכל בקדשים [5]: **פגול.** היינו חשב לאוכלו חוץ למקומו ובכלל זה הוי אוכל חוץ לחומה לוקה בקדשים ונותר היינו חשב לאוכלו חוץ לזמנו והוי נותר בכלל זה והוי אלא פיגול ונותר כי ההוא דאסר עון פיגול הוא הרי כבר נאמר לא יחשב ואסר עון נותר כו' (פסחים דף פז:) ולא כמו פיגול שבכל הס"ס דקרי פיגול דחשב לאוכלו חוץ לזמנו דהיינו נותר דהכא: **כרת.** שאינו מגיע לשאיס שנה שהוא מיתת כל אדם כדמשמע בשילהי מ"ק (דף כמ. וסס) דאמר התם רב יוסף כי הוה בר שיתין שנין עבד יומא טבא לרבנן אמר אשתא נפקי לי מכרת מ"ל אגיי נהי דנפק מר מכרת דשני מכרת דאמר התם מת ביום א' מיתה של זעם שנים מיתה של בהלה שלשה מיתה של כרת ומיתה בידי שמים אין לה זמן קבוע אלא שמת בשביל עון זה אפי' אין בידו עון אחר ואפי' לא"ל (לקמן דף נה.) יש מיתה בלא חטא בשביל עון זה יקלו ימיו [1]ז ומיהו בירושל' [2]ז קאמר דכרת אינו מגיע לחמשים ומפיק לה מאל תכריתו את שבט הקהתי וגו' [3]ז ואת עשו להם ומזו פי' אמרה תורה עשו להם תקנה אלא יומות בעבודתן קודם חמשים וכתיב אל תכריתו משמע כרת היינו שמת קודם חמישים ומיתה אשמעינן בתורה דקאמר התם היינו שמת עד שלשים דכתיב במדבר הזה יתמו ושם ימותו ולא נגזרה גזירה אלא על בני עשרים שימותו קודם חמישים [4]ח וקרי לה מיתה אבל זרעו אומר רי"ג [5]ח דאין בכרת אלא בהנהנו דכתיב בהו עריי ואין נראה ל"ר דהא בפרק הבא על יבמתו (יבמות דף נה.) קאמר עריי דכתב רחמנא גבי דודתו למה לי לכדרבה כו' ואי אין זרעו נכרת אלא דוקא בהנהנו דכתיב עריי והא דלא קאמר במועד קטן (דף כמ. וסס) נהי דנפק מר מכרת דשני מכרת דבני מי נפק מר התם מיילי כשאין לו בנים קטנים ודוקא קטנים נענשים בעון אביהם ולא גדולים כדמשמע בפירקין (דף לב:) ומיהו קשה דבתורת הכהנים ממעטו אשת אח מן האם מכרת מדכתיב אשת אחיו [6]מ נדה היא מה נדה יש לה היתר [7]מא אף אשת אח דיש לה היתר [8]מב דהיינו מן האב [9]מג דשייא כשאין לה בנים [1]מד וכולו הס"ס משמע דיש בה כרת כמו בשאר עריות דהא מני לה גבי חמש עשרה נשים פוטרות צרותיהן ולפירוש ריב"א אחי שפיר דמצינן למימר דממעטו לה מעריי [2]מה ואין להאריך [ועי"ע תוספות יבמות ב. ד"ה אשת]:

עין משפט נר מצוה

סא א ב מיי' פ"ע מהל' תרומות הי"ד ופ"ז ה"ל טוש"ע י"ד סימן שלא סי"ט בהג"ה:

מוסף רש"י

ולא בערתי ממנו בטמא. דמשמע בין שאני טמא כו' הוא מתודה שלא בעבור בהנאה ולא הליקן בו את הנר, וכל שכן בעוכר, דלא ניתן אלא לאמילה ואפיה ומיכה, וממילא משמעינן מדלא הוצרך להתודות על עוכר, שמע מינה הכי קאמר אפילו בשעת הטומאה שלא יכולתי לאוכלו לא נתמיי להשלקה (יבמות עג:).

תוס' ישנים

א) וע"ל אית ליה לרבא דיו"ט עשה ולא"ת הוא דאי לא הוי אלא ל"ת גרידא אמאי מוקי קרא אמילאה דאיכא ק"ו ולוקמה כותר אי בשאר אליכא ק"ו ומיהו אסולבו **מ)** ק"ו אינא דמיפרך שכן נוהגים בכפרים בכאמר אמילה שאינה נוהגת ב"ש בפרים ואיכא דאמר עולת ראי' תוכים דקרינהו לבי"ב ביו"ט. **ס)** ומ"ש בפרק ר' אליעזר דמילה דבעי למילף מילה שלא בזמנה דלא דחי יו"ט לחוקיה מנותר ולאחיי מעולת שבת ויכולה בעי למילף הא אמילה אינא ק"ו:

ב) אע"ג דהוקשו כל עריות זה לזה דילמא קרא אתא לאשמועינן ג' בתוקים הכאים לאחר:

רבינו חננאל

תרומה טמאה ביו"ט אסור לשורפה, הא בחול מותר. מנלן אמר רבא כשם שמצוה לשרוף קדשים הפסולין בחול, כן מצוה לשרוף התרומה שנטמאת, ואמרה תורה בשעת שרפתה תהנה ממנה, שנאמר ואני נתתי לך את משמרת תרומותי בב' תרומות הכתוב מדבר, אחת תרומה טהורה ואחת תרומה טמאה, ואמר רחמנא בשתיהן נתתי לך, שלך תהא להסקה תחת תבשילך ליהנות ממנה. ור' יוחנן אמר מהכא לא בערתי ממנו בטמא, מן המעשר ממנו אינו מבער בטמא, אבל מבעיר בשמן תרומה שנטמאת. ואקשינן אמאי קא מרבית תרומה לתנאה, תרבה קודש שנטמא שמותר להנות ממנו. ודחינן (האי') ק"ו הוא, ומה מעשר הקל (יום) [אם] נטמא אסור בהנאה, קדש החמור לא כ"ש. אי הכי תרומה נמי נימא ק"ו ותהיה אסורה בהנאה. ודחי' הא כתיב במעשר ממנו, מכלל שיש אחר שמותר בהנאה כו'. ומיתיתן בק"ו, הקודש שכן חומר מן התרומה, כי הקודש יש בו חומרא שנעשה פיגול ונותר כי בשר הוא וקובע לו זמן לאכילתו ואם עבר נעשה נותר, והאוכל קודש וטומאתו עליו חייב כרת, והנהנה מן הקודש מביא קרבן מעילה, והוא קרבן לפיקר אסור לאונן, משא"כ בתרומה כי לא תמצא מאילו כולן בתרומה. אע"פ שהתרומה יש בה מיתה שנאמר ומתו בו כי יחללוהו, והנהנה ממנה משלם אותה וחומשה, ואין לה פדיון, ואסורה לזרים, מה שאין כן בקודש כי השלמים מותרין לישראל (שאין) [שהן] זרים, ואם נפסלו) יש להן פדיון, אפ"ה חומרות דקודש נפישי.

ח) [כיצה ח:], ג) תמורה נג:, ג) בכורות לד. ע"ש יבמות עד. ע"ש, ד) [יבמות שם ולקמן כו.], ה) יבמות עג:, ו) [פסחים כה.], ז) [ל"ל הגיתה], ח) [ויקרא כב], ט) [במעשר שני פ"ב מ"ו], י) [וע"ע תוספות פסחים כ: ד"ה לאוין], כ) [ביבמות עג: ד"ה שכן וכו' ומנו בפסיעות מתוקל לפורים לא תסיג משום מהמלאי טעמא נופא נפקא לן וכו'], ל) פ"ב דבכורים, מ) [כתוס' הרא"ש מביא כאן אמ הכ"ת מתוכא לעיל בדף כד: בתוס' ישנים אות ב ואתא"כ מקשה קושיא זו],

תורה אור השלם

1 וְדִבַּר יְיָ אֶל אַהֲרֹן וְאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי לְךָ אֶת מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמֹתַי לְכָל קָדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים לְמָשְׁחָה וּלְבָנֶיךָ לְחֹק עוֹלָם:
במדבר יח ח

2 לֹא אֲבַלְתִּי בְּאֹנִי מִמֶּנּוּ וְלֹא בִעַרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּטֻמְאָה וְלֹא נְתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְיָ אֱלֹהָי עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי:
דברים כו יד

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הא בחול וכו' ואי"ת אבתי היכי יליף בק"ו, עיין זמיסס קפ ע"ש תוס' ד"ש ומה מעשר: **שם ד"ה כך אתה מצווה** וכו' ומדרבנן אי נמי מדאוריי' מדאיקרי קדש. עיין פסחים ס"ע ע"ב תוס' ד"ה אבל נעמא וכ"ע:

מוסף תוספות

א. הויא דחיא יו"ט. תוס' הכמ"ש. דהו"ל מילה עשה וי"ט ל"ת. דשב"ש. ב. כל כמה דלא ידעינן דיו"ט עשה ול"ת הוא. תוס' הכמ"ש. ג. מן המוכן, דקאמר התם דאע"ג דעביד כתישה אתי עשה דיסיוי ודחי ל"ת דיו"ט. תוס' הכמ"ש. ד. אליבא דהלכתא. תוס' הכמ"ש. ה. ס"ל מטעמא אחרינא. תוס' הכמ"ש. ו. כדדריש הכא. תוס' הכמ"ש. ז. ומש"ה הוצרך לתרץ דמכות כירה מוכן לודאי וכו'. תוס' הכמ"ש. ח. כגון כיסוי הדם או שריפת קדשים דלא לידחי יו"ט אבל מילה החמורה דחייא יו"ט. לכך הנכון לפרש דרבא ס"ל דיו"ט עשה ול"ת כסברא דהתם, דכי אצטרך לבדר, למעוטי מילה שהיא חמורה. ריטב"ש. ט. ורבא ידע שפיר דיו"ט עשה הוא. תוס' הכמ"ש. י. שנכרתו עליה י"ג בריתות. רמב"ן. יא. שתדחה יו"ט. רמב"ן. יב. הכא איכא למיפרך הכי. תוס' הכמ"ש. יג. ורב אשי סבר נדרים ונדבות אינן קריבין ביו"ט, הלכך ק"ו ליכא. רמב"ן. וא"ת כיון דרבא ס"ל דיו"ט עשה ול"ת הוא, אמאי אצטרך לאתויי קרא ד"לבדר". תוס' הכמ"ש. תיפוק לי משום דהו"ל יו"ט עשה ול"ת ולא מצי דחי לי' עשה דשריפת קדשים, י"ל דאה"נ אלא, מי סב"ל. יד. ולמילה שלא בזמנה אצטריכא. רמב"ן. טו. בפ"ב דביצה, דאינה נוהגת בנשים, ואינה מצוה עוברת ויש לה תשלומין כל ז', מיהא איכא למפרך מה לעולת ראייה דין הוא שתדחה יו"ט שלא יהא שלחנך מלא ושלחן של רבך ריקן, וכה"ג פריך גבי נדרים ונדבות בפ"ב דביצה, ומבייהיו איכא למילף, מאוכל נפש ועולת ראייה. תוס' הכמ"ש. טז. דלא הוי עשה, הא דקי"ל בכל דוכתא דאתי עשה ודחי ל"ת. תוס' הכמ"ש. יז. דשאני הכא דאינה מצוה עוברת. תוס' הכמ"ש. יח. ולא דמי לכלאים בצציית שאם עבר זמנה בטלה. תוס' הכמ"ש. יט. דממנו של כהן הוא. ריטב"ש. כ. [ש]נטמא אחד דזריקה. תוס' הכמ"ש. כא. אי יליפינן תרומה מקדש. תוס' הכמ"ש. כב. דפריכא הוא. תוס' הכמ"ש. כג. דפ' הערל. תוס' הכמ"ש. כד. אפי' היו תרומה וקדשים אסורים בהנאה אמאי צריך קרא להתירם בהסקה תחת תבשילו, והרי. תוס' הכמ"ש. כה. משום דבשעת הבערה לא חשיב להו בעין. תוס' הכמ"ש. כו. אם הי' מפרר וזורה לרוח או מטיל לים. תוס' הכמ"ש. כז. גבי הא דתנן לא יקרא לה שם עד שתאפה ופי' לפי שאינו יכול לשורפה ולא ליתנה לפני כלבו ביו"ט משום שאסור לבערה ביו"ט, משמע דאי לאו משום יו"ט הי' יכול ליתנה לפני כלבו. תוס' הכמ"ש. כח. [ב]תרומה הראוי לשורפה. רמב"ן. כט. הטענינה שריפה כקדש. רמב"ן. ל. טענה שריפה. רמב"ן. לא. דכתיב בי' באש ישרף. תוס' הכמ"ש. לב. צריכין שימור. תוס' הכמ"ש. לג. והיכי נפקי מקרא ג' תרומות טהורה וטמאה ותלויה, די"ל משום דכתיב נתתי לך משמרת תרומתי, דקאי 'תרומתי'. תוס' הכמ"ש. לד. דטמאה לאו בת שימור היא. תוס' הכמ"ש. לה. ד"לך" שייך אטמאה לדבר"ה להיתר הנאה [דאתלויה לא שייך, דתלויה לאו שלך היא. תוס' הכמ"ש דאינה ראויה לכלום]. תוס' בכורות לד. ד"ה אמאי. לא להסקה ולא לאכילה. תוס' הכמ"ש. לו. שהי' ראוי לחיות אם לא ענן זה. תוס' הכמ"ש. לז. ועבודתם עד נ', דכתיב מבן חמשים שנה ישוב מצבא העבודה. תוס' מ"ק כמ. ד"ה מת נממשים. לח. שהלכו במדבר, שימות קודם שיגיע לס'. תוס' הכמ"ש. דאמרי' לא מת א' מהן פחות מבן ס'. תוס' מ"ק כמ. ד"ה ומיתה בידי שמים. לט. דמכרת לא שמעי' ערירי. תוס' יומא ב. מ. באשת אחיו מאביו הכתוב מדבר, אתה אומר באשת אחיו מאביו או אינו אלא באשת אחיו מאמו וכו' ת"ל. תוס' יומא ב. מא. ויש לה איסור. תוס' יומא ב. ד"ה אשת. מב. ויש לה איסור. תוס' יומא ב. ד"ה אשת. מג. אם יש לה בנים אסורה. תוס' יומא ב. ד"ה אשת. מד. משמע דאתא למעוטי אשת אחיו מאמו דאין בה כרת. תוס' יומא ב. מה. דכתיב בההוא קרא, אבל כרת יש בה וכו' ולא יתכן פי' זה לרש"י שאומר [הכא] דכל כרת הוא וזרעו נכרת דהיינו דאיכא בין כרת למיתה בידי שמים, אלא לריב"א שאומר דאין נכרת הוא וזרעו אלא בעריות דכתיב בהו ערירי, וחילוק יש בין מיתה לכרת כדאמר בירושל' דכרת בן נ' וכו' ומיתה היא בס'. תוס' יומא ב. ד"ה אשת.

תתן לו ולא לאורו מכלל דבת אורו היא. ואם תאמר מידי ולא לאורו כתיב אימא תתן לו ולא דבר שאין ראוי לו כלל[א] וי"ל דאם כן לא לכתוב[ב] אלא תתן לאין נתינה פחות משוה פרוטה[ג] מדכתיב לו משמע לו[ד] ולא לאורו[ה]:

הדלקת נר בשבת חובה. פי' במקום שעודה לחובה היא שיעשוה במקום הנר משום עונג אבל מהדלקת נר גופיה לא הוה פריך אביי דפשיטא לחובה היא דהתנן (לקמן דף לא:) על ג' עבירות נשים מ' על שאינן זהירות בהדלקת הנר: **חובה.** לגבי רחיצת[ז] ידים בחמין קרי ליה חובה[ח] דלא הוי כל כך מצוה ומיס אחרוניס קרי ליה חובה[ט] משום שבנה דמלא שדומית ושהגנו הנפש וממיני עופי מן הראשוני' ויש שרוצים לומר דאין לברך אהדלקת נר מדקרי ליה חובה כדאמרינן (חולין קה.)[ו] מיס אחרוניס חובה ואין טעונין ברכה[ז] ואומר ר"ת דשיבוש הוא דלא דמי למיס אחרוניס[ח] דלא הוי אלא להלה בעלמא אבל הדלקת נר[ט] היא חובה של מצות עונג שבת וכמה חובו' הן טעונין ברכה ומה שאומר טעם אחר שלא לברך משום שאם היתה מודלקת ועומדת לא היה צריך לכבותה ולחזור ולהדליקה ולא להדליק אחרת[י] אין נראה הא גבי כיסוי הדם (שם פז.) אם בשבו הרוח פטור[יא] מלבשותו אפ"ה כשמכסה צריך לברך וכן מולד מהול איכא למ"ד[יב] דאין צריך להעביר ממנו דם ברית וכשמל תניא בשילהי פר' ר' אליעזר דמילה (לקמן דף קלו:) המל אומר כו' ובסדר רב עמרם יש המדליק נר בשבת מברך אשר קדשנו כו' ועוד נראה לר"ת[יב] שאם היה הנר מודלק ועומד שצריך לכבות ולחזור ולהדליק כדאמר ליה הוא שבת ובלבד שלא יקדיש ובלבד שלא יאחר (לעיל דף כג.):

מתוך שריחו רע. ואף על גב דנפש ממי ריחו רע כדאמר בפ"ק (דף יב:) הא בדמשתא והא בדנפטא ובפרק אמר להם הממונה (יומא דף לט.) הא למדוד נפש אומרים לו מדוד לעצמך[יג] אין ריחו רע כמו עוקרין[יד]:

סדין בציצית ב"ש פוטרין. פירש בקונטרס ב"ש לא דרשי סמוכין[טו] והא[טז] דלא קאמר אוסרין משום דסברי בעלמא כלי קופסא חייבין בציצית והכא פטורי דלא שייך למיתני בהו אוסרין[יז] ובסיפא דהך ברייתא קתני בפ' התכלת (מנחות דף מ.) א"ר אליעזר כל המטיל תכלת בסדינו בירושלים אינו אלא מן הממתיהין אמר ר' אם כן למה אקרוה פי' כ"א (כל אותן) שממתיהין עליו למה עושין כן[יח] כיון דהלכה כב"ה ומשני גזרה שמא יקרע סדינו[יט] כו' ועוד תמרך גזרה משום כסות לילה[כ] ופירש"י בתשובה אחת שלא גזרו אלא על התכלת אבל בשאר[כא] חייב והא דא"ל[כב] מלאכה לרב קטינא סדינא בקייטא סרבלא בקייטא ציצית מה תהא עליה[כג] היינו ציצית מן המובחר מה תהא עליה[כד] אבל ציצית במינו היה עושה[כה] ובשמעתין נמי היה להם ציצית של מינו[כו] והיו מחבישים מר' יהודה לפי שהיה מחייב לעשות תכלת[כז] והיה סבור שעושין כב"ש[כח] מדאוריתא[כט] ואינהו סברו אפי' לב"ה אסור מדרבנן משום כסות לילה וקשה לר"י דבפרק התכלת (שם דף מא.) מהדר לאתויי לציצית חוצה עלית הוא מתפרדים הראשונים משארגו בנגד ג' היו מטילין בו ציצית ולחי לה ואמאי לא מייתי מהכא דלא קתני אוסרין[לא] ועוד דבה"ג פוסק דחוצה גברא הוא מדמברכינן להתעטף בציצית ועוד דאמרינן בפ"ק דיבמות (ד' ה.) גבי כלאים בציצית דאפילו מאן דלא דרים סמוכין בעלמא במשנה תורה דרים ואין יתכן לומר דב"ש לא דרשי סמוכין ועוד דרב עמרם גאון פוסק כב"ש ובשה דברים ומשיב הך בהדייהו[לב] ועוד אמאי נקט סדין בציצית הוה ליה למנקט כלאים בציצית[לג] ונראה לר"ת דב"ע דרשי סמוכין[לד] וב"ש פטרי מדרבנן משום כסות לילה או משום שמא יקרע ופטרי אפילו ממינו מדקתני סדין בציצית ולא קתני סדין בתכלת כדאמר ר' אליעזר בר' לדוק כל המטיל תכלת בסדינו כו'[לה] וב"ה מחייבין אפי' תכלת לבדה דב"ש וכב"ש קי"ל כדמוכח בסיפא דהך ברייתא והשתא ניחא[לו] דרב קטינא[לז] וכן תלמידיו של רבי יהודה לא היה להם כלל ציצית דסברי כב"ש[לח] ואומר ר"ת דאין לעשות טליתות של פשתן ולעשות בו ציצית אפילו מינו דכב"ש קיימא לן דפטרי והמברך מברך ברכה לבטלה[מ]: **גזירה משום כסות לילה.** מדנקט שמא דש"ס האי טעמא ולא נקט טעמא שמא יקרע[לח] משמע דקי"ל כרבי שמעון דפוטר כסות לילה[לט] בפ' התכלת (מנחות ד' מג.) וכן משמע בפ"ב דברכות (ד' יד:) דאמר במערבא לא היו אומרים פרשת ציצית בלילה אלא מתחילין דבר אל בני ישראל[מ] אמר אביי כיון דאינהו מתחילין אגן נמי מתחלינן וכיון דמתחלינן מסיימינן משמע דמודו כולהו דאין מצות ציצית בלילה ולכך נשים פטורות מן הציצית[מא] ורב יהודה ורב עמרם דהוו רמי תכלתא לפרזומא דאינשי ביתיה בהתכלת (ד' מג.) ובפרק קמא דסוכה (ד' יא. ושם) משום דסברי[מב] דהוא מצות עשה שלא הזמן גרמא[מג] לא קיימא לן כוותייהו דהא משמע שהם דווקא היו עושין ולא האחרים ובפרק קמא דקדושין (ד' לג:) תנו רבנן מצות עשה שהזמן גרמא שופר ולולב סוכה וציצית: ואין לה פדיון. להוציאה לחולין אבל קדש יש קדש שנפדה כגון שהומסה לפני שמיתה: **ואסורה לזרים.** לעולם אבל קדש יש קדש שמותר לזרים לאחר זריקה כגון מעשר בהמה ותודה ושלמים: **סגך נפשין.** בשם: **לרש.** עדיפא דאית בה תרי[מ] חומרי ימיו נכרתין ואין לה פדיון. להוציאה לחולין אבל קדש יש קדש שנפדה כגון שהומסה לפני שמיתה: **ואסורה לזרים.** לעולם אבל קדש יש קדש שמותר לזרים לאחר זריקה כגון מעשר בהמה ותודה ושלמים: **סגך נפשין.** בשם: **לרש.** עדיפא דאית בה תרי[מ] חומרי ימיו נכרתין ואין לה פדיון. להוציאה לחולין אבל קדש יש קדש שנפדה כגון שהומסה לפני שמיתה: **ואסורה לזרים.** לעולם אבל קדש יש קדש שמותר לזרים לאחר זריקה כגון מעשר בהמה ותודה ושלמים: **סגך נפשין.** בשם: **לרש.** עדיפא דאית בה תרי[מ] חומרי ימיו נכרתין

ולא לאורו. מכאן שאין תורמין מן הטמאה על הטהורה[מא] דכתיב תתן לו דבר הראוי לו לאכול ולא לתת לאורו להסיק ומדאיצטריך למעוטי מכלל דבא אורו היא דאפשר לאסקה: **ויצא.** מאי איכפת לן: **חובה.** כבוד שבת הוא שאין סעודה חשובה אלא במקום אור כעין יממא בפרק במה דיומא (דף עה.): **רחיצת ידים ורגליים.** ערבית ליל שבת: **בסדינין המצויינין.** סדיניס של פשתן ובהן ציצית של תכלת כלאים אלא שמותר מן התורה דדרשינן סמוכין לא תלבש שעטנז גדיליס תעשה לך (מנחות פ"ח לט.): **מחבין ממנו לנפי כסותן.** שהיו להם סדיניס שאינן מצויצין: **בית שמאי פוטרין.** ואף על גב דליכא חובה הוא בכל טליתות שיש לו לאדם ואפילו מונחים בקופסא הני דפשתן פטורין משום דכלאים לא שרא רחמנא אלא דרשי סמוכין: **וב"ה מחייבין.** דדרשי סמוכין: **ואינהו סברי.** [תלמידין] שהיו אוסרין שבור נהי דהלכה כב"ה וחייבין מדאורייתא מיהו [רבנן] גזור בהו משום כסות לילה שמא יהא לו כסות שמיוחד לציצית ויטיל בו ציצית ונמצא לובש כלאים אלא במקום מצוה דכסות לילה לא מיחייב בציצית דכתיב[מב] וראיתם אותו. ובינמות[מג] פרכינן וכי ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה לפטור את החייב ומשני אב ואל תעשה שאני: **הדלקת נר בשבת.** אלא היה לו ממה להדליק ובמקום שאין נר אין אלוס שהולך ונכבה[מד] והולך באפילה: **איזהו עשיר.** נפקא מיניה למטרח להדורי אמילתא: **נחת רוח בעשרו.** שמא בחלקו אם מעט אם רב: **שעודין בכן.** בשדות עבודה הצריכה להם: **שמא יספיק ממנו.** ותניא בתוספתא[מה] הנותן שמן לנר חייב משום מבעיר והמסתפק חייב משום מכבה במסכת בילה בגמרא דיום טוב (דף כב.): שהוא

מתוך שריחו רע. ואף על גב דנפש ממי ריחו רע כדאמר בפ"ק (דף יב:) הא בדמשתא והא בדנפטא ובפרק אמר להם הממונה (יומא דף לט.) הא למדוד נפש אומרים לו מדוד לעצמך[יג] אין ריחו רע כמו עוקרין[יד]:

סדין בציצית ב"ש פוטרין. פירש בקונטרס ב"ש לא דרשי סמוכין[טו] והא[טז] דלא קאמר אוסרין משום דסברי בעלמא כלי קופסא חייבין בציצית והכא פטורי דלא שייך למיתני בהו אוסרין[יז] ובסיפא דהך ברייתא קתני בפ' התכלת (מנחות דף מ.) א"ר אליעזר כל המטיל תכלת בסדינו בירושלים אינו אלא מן הממתיהין אמר ר' אם כן למה אקרוה פי' כ"א (כל אותן) שממתיהין עליו למה עושין כן[יח] כיון דהלכה כב"ה ומשני גזרה שמא יקרע סדינו[יט] כו' ועוד תמרך גזרה משום כסות לילה[כ] ופירש"י בתשובה אחת שלא גזרו אלא על התכלת אבל בשאר[כא] חייב והא דא"ל[כב] מלאכה לרב קטינא סדינא בקייטא סרבלא בקייטא ציצית מה תהא עליה[כג] היינו ציצית מן המובחר מה תהא עליה[כד] אבל ציצית במינו היה עושה[כה] ובשמעתין נמי היה להם ציצית של מינו[כו] והיו מחבישים מר' יהודה לפי שהיה מחייב לעשות תכלת[כז] והיה סבור שעושין כב"ש[כח] מדאוריתא[כט] ואינהו סברו אפי' לב"ה אסור מדרבנן משום כסות לילה וקשה לר"י דבפרק התכלת (שם דף מא.) מהדר לאתויי לציצית חוצה עלית הוא מתפרדים הראשונים משארגו בנגד ג' היו מטילין בו ציצית ולחי לה ואמאי לא מייתי מהכא דלא קתני אוסרין[לא] ועוד דבה"ג פוסק דחוצה גברא הוא מדמברכינן להתעטף בציצית ועוד דאמרינן בפ"ק דיבמות (ד' ה.) גבי כלאים בציצית דאפילו מאן דלא דרים סמוכין בעלמא במשנה תורה דרים ואין יתכן לומר דב"ש לא דרשי סמוכין ועוד דרב עמרם גאון פוסק כב"ש ובשה דברים ומשיב הך בהדייהו[לב] ועוד אמאי נקט סדין בציצית הוה ליה למנקט כלאים בציצית[לא] ונראה לר"ת דב"ע דרשי סמוכין[לב] וב"ש פטרי מדרבנן משום כסות לילה או משום שמא יקרע ופטרי אפילו ממינו מדקתני סדין בציצית ולא קתני סדין בתכלת כדאמר ר' אליעזר בר' לדוק כל המטיל תכלת בסדינו כו'[לג] וב"ה מחייבין אפי' תכלת לבדה דב"ש וכב"ש קי"ל כדמוכח בסיפא דהך ברייתא והשתא ניחא[לד] דרב קטינא[לה] שלא היה לו ציצית כלל[לו] וכן תלמידיו של רבי יהודה לא היה להם כלל ציצית דסברי כב"ש[לז] ואומר ר"ת דאין לעשות טליתות של פשתן ולעשות בו ציצית אפילו מינו דכב"ש קיימא לן דפטרי והמברך מברך ברכה לבטלה[מ]: **גזירה משום כסות לילה.** מדנקט שמא דש"ס האי טעמא ולא נקט טעמא שמא יקרע[לח] משמע דקי"ל כרבי שמעון דפוטר כסות לילה[לט] בפ' התכלת (מנחות ד' מג.) וכן משמע בפ"ב דברכות (ד' יד:) דאמר במערבא לא היו אומרים פרשת ציצית בלילה אלא מתחילין דבר אל בני ישראל[מ] אמר אביי כיון דאינהו מתחילין אגן נמי מתחלינן וכיון דמתחלינן מסיימינן משמע דמודו כולהו דאין מצות ציצית בלילה ולכך נשים פטורות מן הציצית[מא] ורב יהודה ורב עמרם דהוו רמי תכלתא לפרזומא דאינשי ביתיה בהתכלת (ד' מג.) ובפרק קמא דסוכה (ד' יא. ושם) משום דסברי[מב] דהוא מצות עשה שלא הזמן גרמא[מג] לא קיימא לן כוותייהו דהא משמע שהם דווקא היו עושין ולא האחרים ובפרק קמא דקדושין (ד' לג:) תנו רבנן מצות עשה שהזמן גרמא שופר ולולב סוכה וציצית: ולימא

עין משפט נר מצוה

סב א מיי' פ"ה מהל' שבת הלכה ל סמג לאוין סה טוש"ע ש"ח סי' רסו סעיף ג:

סג ב מיי' פ"ל מהל' שבת הלכה ג סמג עשין ל טוש"ע ש"ח סי' רס סעיף א:

סד ג מיי' פ"ג מהלכות ציצית הלכה ז סמג עשין כז טוש"ע ש"ח סי' יח סעיף ג [וסי' ט סעי' ו]:

סה ד מיי' פ"ה מהל' שבת הלכה י סמג לאוין סה טוש"ע ש"ח סי' רסד סעיף ג:

מוסף תוספות

א. ואפי' לאורו. תוס' הרא"ש. ב. ולו'. תוס' הרא"ש. ג. הראויה לגופו. תוס' הרא"ש. ד. שאין ראויה לו לגופו אלא לשריפה. תוס' הרא"ש. ה. דרחיצת חמין בער"ש. רשב"ם. ו. מים ראשונים מצוה וטעונים ברכה. תוס' הרא"ש. ז. הר"ש דכוותה. מי' הכ"ן. ח. [ד]אינם משום איסור, אלא שלא יבא לידי סכנה, ולא שייך בהו ברכה. תוס' הרא"ש. ט. שייך בה ברכה. תוס' הרא"ש. י. א"כ אינה חובה ואין לברך. תוס' הרא"ש. יא. [מ]לגלות ולחזור. תוס' הרא"ש. יב. שמצוה להדליק לשם נר שבת. רשב"ם. יג. שאין אדם רוצה לסייעו. רש"י (לעיל במתני'). יד. עד שיניחנו ויצא. ריטב"א. טו. ולא אשתרי כלל כלאים בציצית. תוס' מנחות מ. ד"ה סדין. טז. דנקט לשון פטור וחיוב. רש"י מנחות מ. יז. בהנהו דמנחי בקופסא. תוס' הרא"ש. כיון שאינו לובשן. ריטב"א. יח. למה דומים לאוסרו. תוס' הרא"ש. יט. בתוך שלש ויחזור ויתפרנו, ורחמנא אמר 'תעשה' ולא מן העשוי. תוס' הרא"ש. כ. כלומר שמא תתכסה בו בלילה שהוא שעה שאינה חייבת בציצית ונמצא מתחמם בכלאים שלא במקום מצוה. מאירי. כא. דלית ביי' כלאים. ריטב"א. כב. שמשמע שלא הי' שם ציצית כלל. מאירי. לאו למימר דבסדינא לא הי' מטיל לבן, אלא. פי' הכ"ן. כג. כגון תכלת. תוס' הרא"ש. כד. כשהוא לבוש סדין. תוס' הרא"ש. והי' תופשו על שלא הי' מתכסה בבגד שיהא חיובו בתכלת. מאירי. כה. של פשתן. תוס' הרא"ש. כו. ולא גזר אטו כסות לילה. תוס' הרא"ש. כז. ולא הניחו לטלית תכלת משום איסורא. תוס' הרא"ש. כח. ולכך אמר הוא והלכה כב"ה. תוס' הרא"ש. כט. וב"ה לא פליגי אב"ש בסברא זו. תוס' הרא"ש. ל. והיאך אפשר לפסוק הלכה כמאן דלא דרשי סמוכים. ריטב"א. לא. דבטלית של צמר נמי אסרי ב"ש לעשות ציצית של כלאים כגון לבן של פשתן, כיון דלא דרשי סמוכין. תוס' הרא"ש. לב. דמדאורייתא ב"ש נמי חיובי מחייבי. תוס' מנחות מ. ד"ה סדין. לג. משמע דלגמרי פטרי אפי' ממינו גזירה דלמא אתי למעבד בה תכלת משום דעיקר מצות ציצית תכלת הוא, ואי שרית לי' במינו אתי למעבד בי' תכלת. תוס' הרא"ש. והלכך שייך שפיר לשון פטור. תוס' מנחות מ. ד"ה סדין. משום לגן, פי' הר"ן. או דתכלת מעכב את הלבן. רשב"ם. דכי אמרינן שהתכלת אינה מעכבת את הלבן היינו היכא דחזיא לתכלת וכו' אבל בטלית דליתא בתכלת מדאורייתא, בלבן נמי ליתא. ריטב"א. לד. הא דא"ל מלאכה. תוס' הרא"ש. לה. ציצית מה תהא עליה. תוס' הרא"ש. לו. בסדינו. תוס' הרא"ש. לז. דמסתברא להו טעמייהו משום כסות לילה. פי' הכ"ן. לח. סדינו. תוס' הרא"ש. לט. מציצית. תוס' הרא"ש. מ. לפי שאין מצות ציצית נוהגת בלילה, דברי ר' מאיר. תוס' הרא"ש. מא. דהו"ל מצות עשה שהז"ג. תוס' הרא"ש. מב. לילה זמן ציצית. תוס' הרא"ש. מג. נשים חייבות. תוס' סוכה יא. ד"ה דכו.

מסורת הש"ס

א) פסחים נב., ב) ממחה מ. עדיות פ"ד (מ"א), ג) [ל"ל ר' יוחנן אמר], ד) [תוספתא פ"כ], ה) [תרומות פ"ב מ"ב], ו) [במדבר טו], ז) [ב"ב ל:], ח) [פי"ב], ט) [חולין קה:], י) [לקמן קלה.], כ) ג"כ כיון דהכי' כב"ה למה עושין כן שממתיהין עליו כל"ל. מהרש"א ופנ"י ח"ו ח"ב שממתיהין עליו למה אסרן כיון דהלכה כב"ה, ל) [שם מא.], מ) [וע"ע תוספות יומא ל: ד"ה טולחו ותוס' ממחה מ. ד"ה סדין].

תורה אור השלם

1 רֵאשִׁית דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וְרֵאשִׁית גֵּז צֹאנְךָ תִּתֶּן לוֹ: דברים יח ד

2 וְתוֹנַח מִשְׁלוֹם נַפְשִׁי נָשִׁיתִי טוֹבָה: איכה ג יז

הגהות הב"ח

(א) גב' אמר רבה מתוך שריתו: (ב) שם זו בית המקדש רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן זו כמ"ל: (ג) רש"י ד"ה הלקח וכו' ונכשל (וכולך) תו"ש וג"כ ס"א ואוכל: (ד) תוס' ד"ה חובה לגבי רחיצת ידים ורגלים בחמין דלא הוי (אב) כל כך מצוה קרי ליה חובה ומיס אחרוניס:

גליון הש"ס

גמרא והומה למלאך ה' צבאות. עיין קדושין דף עב ע"א בכש"י ד"ה דומיס למלאכי הסמים: רש"י ד"ה ברת עדיפא דאית בה תרי וכו'. עיין בהכרע"ב פס"ט דפסחים: תוס' ד"ה תתן לו וכו' דאין נתינה פחות משוה פרוטה. עיין גיטין דף כ ע"א תוספות ד"ה דלמא:

רב נסים גאון

אינהו סבור גזירה משום כסות לילה. עיקר דילה במס' מנחות בפרק התכלת (דף מ) דתנו רבנן סדין בציצית בית שמי פוטרין ובית הלל מחייבין והלכה כב"ה וכו'. ורב זירא אמר גזירה משום כסות לילה.

רבינו חננאל

אמרו משמיה דרב הדלקת נר בשבת (חובה) [חובה], וכן אמר רבא הדלקת נר בשבת (חנוכה) [חובה]. ג)ורב חנן אמר אפילו רחיצת ידים ורגלים בחמין חובה, ממנהג של רבי אלעזר, ויש אומרים רחיצת ידים ורגלים בחמין מצוה. סדין בציצית ב"ש פוטרין וב"ה מחייבין, והלכה כב"ה. **ותזנח משלום נפשי**, זו הדלקת הנר. נשיתי טובה, זה בית המדרש, רבי יוחנן אמר רחיצת ידים ורגלים בחמין. ת"ר אין מדליקין בשבל טמא בחול, ואין צ"ל בשבת, מ"ט תרומה מה תרומה שהוה אין לך בה אלא משעת הרמה ואילך, אף תרומה טמאה אין לך בה אלא משעת הרמה. **תניא** אין מדליקין בעטרן מפני שריחו רע בעטרן מפני שריחו רע שמא יניח הנר ויצא, אין מדליקין בצרי מפני שריחו נודף שמא יסתפק ממנו,

---

ג) נ"ל דכן ל"ל רב תנן משמיה דרב אמר רחיצת ידים ורגליים בחמין ערבית רשות ואני אומר מצוה ממנהג של ר"י בר אלעזר.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

לימא מר מפני שהוא עף. ויהא בהול על ממונו ויבא לכבות תימה דה"ל למימר אפילו בחול נמי ליתסר כדאמר לקמן דאין מדליקין בנפט לבן אפילו בחול מפני שהוא עף:

הדא ועוד קאמר. וקשה לר"י דתניא בסמוך הלכי אינו אלא שרף מעלי הקטף[א] משמע דהטעם לפי שאינו נמשך אחר הפתילה ומה הוצרך לבדות הטעם מדעתו[ב]:

אין מדליקין בטבל טמא. פירש בקונטרס וכ"ש בטבל טהור ואין נראה דלא הוי כ"ש דמהיכא תיתי[ג] אלא ה"ה בטבל טהור דילפינן טבל טהור מטבל טמא מה טבל טמא אין לך בו שום הנאה של כילוי אלא מהרמה ואילך אף טבל טהור כן אבל הנאה שאינה של כילוי שרי דלא מצינו בשום מקום שיהא טבל אסור בהנאה ומהכא נמי ילפינן כהן שאכר פרה מישראל גא יאכילנה כרשיני תרומה (יבמות פ"ז דף סו:) דהנאה של כילוי[ד] אסורה לזרים אבל שאר הנאות שרי תנן בפרק בכל מערבין (עירובין דף כו:) דמערבין לישראל בתרומה[ה] [ט]: **רבי ישמעאל אומר כל היוצא מן העץ אין מדליקין בו.** הא דלא קתני אלא פשתן דקתני במתני' משום דמתניתין איירי בפסול פתילות והכא איירי בפסול שמנים קשה לרשב"א דרבי ישמעאל דתני במתני' דאין מדליקין בעטרן מפני כבוד השבת משמע[ו] שנמשך אחר הפתילה יפה אלא דגזרינן שמא ינימנו ואלא כדמפרש לעיל והכא משמע כל היוצא מן העץ שאינו נמשך אחר הפתילה ועטרן יוצא מן העץ הוא דהוא פסולתא דזיפתא כדאמר לעיל: **רבי** שמעון שזורי **אומר מדליקין בשמן פקועות ובנפט.** [י] קשה לרשב"א מה בא לומר רבי שמעון שזורי דהא לרבי יוחנן בן נורי נמי מדליקין בהן מדקתאמר אין לך אלא מה שאמרו חכמים אין מדליקין משמע[ז] דוקא הנהו[ח] אבל שמן פקועות ונפט מכשיר ועוד דנפט מכשיר בהדיא רבי יוחנן ואין לומר דרבי שמעון שזורי איירי בנפט לבן דהא לפי' בחול אמר לעיל אין מדליקין בו[ט] ואי גרסינן אין מדליקין[י] במילתיה דרבי שמעון שזורי אתי שפיר: **איבא** ביניהו דרב ברונא. פירש בקונטרס דאד מיניהו סבר דאבא מהותן שרי בתערובות[יא] אבל שמן דגיס אפילו בעיניה[יב] ואד סבר שמן דגיס בתערובות[יג] אבל אבא

שהוא עף. ובדבק בכותלי הבית ומדליק את הבית: **תמצא.** חמותה: **איפלי שרגא.** הדלק את הנר: **עד רמצא.** שם מקום: **לבורמים.** לשון מאספים כמו כורמים עליו את הכלים לקמן בפרק רבי עקיבא (דף פח:): **וליוגבים.** לשון יקבים שעולין ופועלין את המלון להוליא דמו כדאמרן בפרק כלל גדול לקמן (דף עה.) והניחם גבוזרלאן לגבוטי המלך: **סולמא דלור.** מעלה הר וקרה המסילה וגבוהה וקורין אותה פוייליא"ה: **אין מדליקין בטבל טמא.** וכ"ש בטהור ולקמיה מפרש טעמא: **מה תרומה טהורה.** שהיא לאכילה אין לך בה אלא משעת הרמה ואילך ומקמי הכי אסירא שהרי טבל במיתה לאוכלה אף תרומה טמאה אע"פ שאין אתה אוכלה אלא מסיקה אסור להסיקו בטבלו: **אין מדליקין בגרי.** כדמפרש לעיל ועוד דקתני ואזיל דאינו בא מן הפרי אלא מן העץ שרף בעצמא והוה ליה כזפת ואינו נמשך. ליטא אחריגא וכן היה רבי שמעון בן אלעזר אומר כו' לאו טעמא למילתיה היא אלא הכי קאמר **ועוד** היה אומר דבר אחר בגרי: **עלי הקטף.** כך שמס: **מן הפרי.** לאפוקי שמן דגיס ועטרן וגרי: **אין לך אלא מה שאמרו חכמים אין מדליקין בהן.** כגון פסולי שמנים דמתניתין [ו]: **ומדליקין בשמן דגיס.** ואע"ג דלמי לאבא ואינו יוצא מפרי: **ובעטרן.** ואע"ג דמזפת קאתי: **סומכוס היינו ס"ק.** רבי יוחנן בן נורי דפסיל כל הני דמתניתין ואבא אימני בהדייהו דהוא יוצא מן הבשר ואכשר בשמן דגיס: **אילא ביניהו דרב ברונא.** דאמר צריך לתת לתוכו שמן כל שהוא אי נמי דאכשר אבא מהותן בתערובת שמן כל שהוא אד מהני תנאי סבר לדרב ברונא דאבא ניתר בתערובת אבל שמן דגיס אפילו בעייהו ואד סבר שמן דגיס על ידי תערובת אבל אבא כלל וכלל לא: **אין בו משום שלש על שלש.** לקבל טומאה בג' אצבעות: **יוצא מן העץ.** כמו קנבוס ואמר גפן: **ומסככים בו.** סוכה הואיל ואינו מקבל טומאה דאין מסככין בדבר המקבל טומאה כדילפינן במס' סוכה (דף יב.) מגרנך ומיקבך[ז]: **חוץ מפשתן.** דילפינן לקמן[ח] דאיקרי עץ ומקבל טומאת נגעים אפילו אוגין שבו כדלקמן[ט] הלכך אין מסככין באוגין: ר'

לימא מר מפני שהוא עף הדא ועוד קאמר הדא מפני שהוא עף ועוד גזירה שמא יסתפק ממנו ההיא חמתא דהות סניאה לה לכלתה אמרה לה זיל איקשיט במשחא דאפרסמא אזלא איקשיט כי אתת אמרה לה זיל איתלי שרגא אזלא אתלא שרגא אינפח בה נורא ואכלתה: [1]**ומדלת הארץ השאיר נבוזראדן רב טבחים לכורמים וליוגבים כורמים תני רב יוסף אלו מלקטי אפרסמון מעין גדי ועד רמתא יוגבים אלו ציידי חלזון מסולמות של צור ועד חיפה: ת"ר** [א]**אין מדליקין בטבל טמא בחול ואצ"ל בשבת כיוצא בו** [ב]**אין מדליקין בנפט לבן בחול ואצ"ל בשבת בשלמא נפט לבן מפני שהוא עף אבל טבל טמא מאי טעמא אמר קרא** [1]**ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומותי** [ג]**בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה טהורה ואחת תרומה טמאה מה תרומה טהורה אין לך בה אלא משעת הרמה ואילך אף תרומה טמאה אין לך בה אלא משעת הרמה ואילך: גופא ר"ש בן אלעזר אומר אין מדליקין בצרי וכן היה רבי שמעון בן אלעזר אומר** [ד]**צרי אינו אלא שרף מעצי הקטף** [ה]**ר' ישמעאל אומר כל היוצא מן העץ אין מדליקין בו ר' ישמעאל בן ברוקה אומר אין מדליקין אלא ביוצא מן הפרי ר' טרפון אומר אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד עמד רבי יוחנן בן נורי על רגליו ואמר מה יעשו אנשי בבל שאין להם אלא שמן שומשמין ומה יעשו אנשי מדי שאין להם אלא שמן אגוזים ומה יעשו אנשי אלכסנדריא שאין להם אלא שמן צנונות ומה יעשו אנשי קפוטקיא שאין להם לא כך ולא כך אלא נפט אלא** [ו]**אין לך אלא מה שאמרו חכמים אין מדליקין ומדליקין בשמן דגים ובעטרן רבי שמעון שזורי אומר מדליקין בשמן פקועות ובנפט סומכוס אומר כל היוצא מן הבשר אין מדליקין בו אלא בשמן דגים סומכוס היינו ת"ק איבא** [ז]**ביניהו דרב ברונא אמר רב ולא מסיימי** [ח]**תניא רבי שמעון בן אלעזר אומר** [ט]**כל היוצא מן העץ אין בו משום שלש על שלש ומסככין בו חוץ מפשתן אמר אביי לימה כי**

מר מפני שהוא עף. תימה דה"ל למימר אפילו בחול נמי ליתסר כדאמר לקמן דאין מדליקין בנפט לבן אפילו בחול מפני שהוא עף:

הדא ועוד קאמר. וקשה לר"י דתניא בסמוך הלכי אינו אלא שרף מעלי הקטף[א] משמע דהטעם לפי שאינו נמשך אחר הפתילה ומה הוצרך לבדות הטעם מדעתו[ב]:

אין מדליקין בטבל טמא. פירש בקונטרס וכ"ש בטבל טהור ואין נראה דלא הוי כ"ש דמהיכא תיתי[ג] אלא ה"ה בטבל טהור דילפינן טבל טהור מטבל טמא מה טבל טמא אין לך בו שום הנאה של כילוי אלא מהרמה ואילך אף טבל טהור כן אבל הנאה שאינה של כילוי שרי דלא מצינו בשום מקום שיהא טבל אסור בהנאה ומהכא נמי ילפינן כהן שאכר פרה מישראל גא יאכילנה כרשיני תרומה (יבמות פ"ז דף סו:) דהנאה של כילוי[ד] אסורה לזרים אבל שאר הנאות שרי תנן בפרק בכל מערבין (עירובין דף כו:) דמערבין לישראל בתרומה[ה] [ט]: **רבי ישמעאל אומר כל היוצא מן העץ אין מדליקין בו.** הא דלא קתני אלא פשתן דקתני במתני' משום דמתניתין איירי בפסול פתילות והכא איירי בפסול שמנים קשה לרשב"א דרבי ישמעאל דתני במתני' דאין מדליקין בעטרן מפני כבוד השבת משמע[ו] שנמשך אחר הפתילה יפה אלא דגזרינן שמא ינימנו ואלא כדמפרש לעיל והכא משמע כל היוצא מן העץ אינו נמשך אחר הפתילה ועטרן יוצא מן העץ הוא דהוא פסולתא דזיפתא כדאמר לעיל: **רבי** שמעון שזורי **אומר מדליקין בשמן פקועות ובנפט.** [י] קשה לרשב"א מה בא לומר רבי שמעון שזורי דהא לרבי יוחנן בן נורי נמי מדליקין בהן מדקתאמר אין לך אלא מה שאמרו חכמים אין מדליקין משמע[ז] דוקא הנהו[ח] אבל שמן פקועות ונפט מכשיר ועוד דנפט מכשיר בהדיא רבי יוחנן ואין לומר דרבי שמעון שזורי איירי בנפט לבן דהא לפי' בחול אמר לעיל אין מדליקין בו[ט] ואי גרסינן אין מדליקין[י] במילתיה דרבי שמעון שזורי אתי שפיר: **איבא** ביניהו דרב ברונא. פירש בקונטרס דאד מיניהו סבר דאבא מהותן שרי בתערובות[יא] אבל שמן דגיס אפילו בעייהו[יב] ואד סבר שמן דגיס בתערובות[יג] אבל אבא

שהוא עף. ובדבק בכותלי הבית ומדליק את הבית: **תמצא.** חמותה: **איפלי שרגא.** הדלק את הנר: **עד רמצא.** שם מקום: **לבורמים.** לשון מאספים כמו כורמים עליו את הכלים לקמן בפרק רבי עקיבא (דף פח:): **וליוגבים.** לשון יקבים שעולין ופועלין את המלון להוליא דמו כדאמרן בפרק כלל גדול לקמן (דף עה.) והניחם גבוזרלאן לגבוטי המלך: **סולמא דלור.** מעלה הר וקרה המסילה וגבוהה וקורין אותה פוייליא"ה: **אין מדליקין בטבל טמא.** וכ"ש בטהור ולקמיה מפרש טעמא: **מה תרומה טהורה.** שהיא לאכילה אין לך בה אלא משעת הרמה ואילך ומקמי הכי אסירא שהרי טבל במיתה לאוכלה אף תרומה טמאה אע"פ שאין אתה אוכלה אלא מסיקה אסור להסיקו בטבלו: **אין מדליקין בגרי.** כדמפרש לעיל ועוד דקתני ואזיל דאינו בא מן הפרי אלא מן העץ שרף בעצמא והוה ליה כזפת ואינו נמשך. ליטא אחריגא וכן היה רבי שמעון בן אלעזר אומר כו' לאו טעמא למילתיה היא אלא הכי קאמר **ועוד** היה אומר דבר אחר בגרי: **עלי הקטף.** כך שמס: **מן הפרי.** לאפוקי שמן דגיס ועטרן וגרי: **אין לך אלא מה שאמרו חכמים אין מדליקין בהן.** כגון פסולי שמנים דמתניתין [ו]: **ומדליקין בשמן דגיס.** ואע"ג דלמי לאבא ואינו יוצא מפרי: **ובעטרן.** ואע"ג דמזפת קאתי: **סומכוס היינו ס"ק.** רבי יוחנן בן נורי דפסיל כל הני דמתניתין ואבא אימני בהדייהו דהוא יוצא מן הבשר ואכשר בשמן דגיס: **אילא ביניהו דרב ברונא.** דאמר צריך לתת לתוכו שמן כל שהוא אי נמי דאכשר אבא מהותן בתערובת שמן כל שהוא אד מהני תנאי סבר לדרב ברונא דאבא ניתר בתערובת אבל שמן דגיס אפילו בעייהו ואד סבר שמן דגיס על ידי תערובת אבל אבא כלל וכלל לא: **אין בו משום שלש על שלש.** לקבל טומאה בג' אצבעות: **יוצא מן העץ.** כמו קנבוס ואמר גפן: **ומסככים בו.** סוכה הואיל ואינו מקבל טומאה דאין מסככין בדבר המקבל טומאה כדילפינן במס' סוכה (דף יב.) מגרנך ומיקבך[ז]: **חוץ מפשתן.** דילפינן לקמן[ח] דאיקרי עץ ומקבל טומאת נגעים אפילו אוגין שבו כדלקמן[ט] הלכך אין מסככין באוגין: ר'

אין בו משום שלש על שלש ומסככין בו חוץ מפשתן. קשה לריב"א דמשמע דפחות משלש על שלש מסככין אפי' בשל פשתן ובפ"ק דסוכה (דף טז.) אמריינן סיککה בתעלויות שאין בהן שלש על שלש פסולה ותירץ דהתם איירי דבאות מבגד גדול שכבר היו רגילות לקבל טומאה אבל הכא מיירי בהנהו שלא היה בהם מעולם שלש על שלש וקשה לרשב"א דאפי' אם לא נאמרו בו מעולם שלש על שלש מקבל טומאה כדאמר בפרק במה אשה (לקמן דף סג:) אריג כל שהוא טמא ואין מסככין בו[כב] וי"ל דהתם מיירי[כג] כשאין בדעתו לאורג בו יותר והכא מיירי כשיש בדעתו לאורג בו יותר הלכך אם אין בו שלש על שלש טהור:

רבי

סו א מיי' פ"ו מהלכות מעשר הלי' ג טוש"ע יו"ד סי' שלא סעיף קטן: **סז ב** מיי' פ"ה מהלי' שבת הלכה י:

סח ג ד מיי' שם הלכה יא ופכ"ב מהלכות כלים הלכי' ו סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סי' רסד סעיף ו:

תורה אור השלם

1 וּמִדֶּלֶת הָאָרֶץ הִשְׁאִיר נְבוּזַרְאֲדָן רַב טַבָּחִים לְכֹרְמִים וְלִיגֹבִים:

2 וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל אַהֲרֹן וְאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי לְךָ אֶת מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמֹתָי לְכָל קָדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים לְמָשְׁחָה וּלְבָנֶיךָ לְחֹק עוֹלָם:

במדבר יח ח

לעזי רש"י

פוייאיא"ה [פו"י]. גבעה.

מוסף רש"י

שרף. הייט מדלי דמנגף מן העץ וקונין גומא (בריתות ג).

רב נסים גאון

איבא ביניהו דרב ברונא אמר רב ולא מסיימי. דשמעתתא דאיתמרא בפירקא (דף כג) חלב מהותך וקירבי דגים שנימוחו. מה לשרצים שכן מטמאין בכעדשה. עיקר דילה בתורת כהנים (ויקרא יח) כל הנוגע בהם יכול בכולם תלמוד לומר מהן, אי מהן יכול במקצתם תלמוד לומר בהם, הא כיצד עד שיגע במקצתו שהוא ככולו שיערו חכמים בכעדשה שכן החומט תחילת בריתו כעדשה. ומצא בגמרא דחגיגה (דף יא) בסוף פרק הכל חייבים בראייה ובגזירות (דף נב) בפרק כהן גדול.

רבינו חננאל

ועוד מפני שהוא עף. רבי [טרפון] אומר אומר אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד. א"ר יוחנן בן נורי מה יעשו אנשי בבל שאין להם אלא שמן שומשמין, מה יעשו אנשי מדי שאין להם אלא שמן אגוזים, ואנשי אלכסנדריא שאין להם אלא שמן צנונות, אין לך אלא השמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהן, וכן הלכה. רבי שמעון בן אלעזר אומר כל היוצא מן הענין אין בו משום שלש על שלש ומסככין בו חוץ מן הפשתן, שבגד פשתן מקבל טומאה אפילו אין בו אלא שלש על שלש אצבעות ואין מסככין בו.

ראתא אביי לימר כי

עין משפט נר מצוה

[א] [לעיל כה. וש"נ], [ב] [כריתות ו.], [ג] [תוספתא פ"ב, ד] [לעיל כח.], [ד] [תוספתא פב, ו] [לעיל כ:], [ה] [דברים טז], [ו] [לקמן מז:], [ז] [וש"ע תוס' ממחות פ:] [לקמן לד. ד"ה מתמין לו], [ח] [לפי מ"ש תוס' בחולין עה: ד"ה אלא כי האי ד"ל כי' ד"ש שזורי דוקא קאמר ולא בא לאוסיף אלא רק בהגך דקתניא בלחוד מכשיר ע"ש אין מקום לקושית הרשב"א ודע עוד שהם בחולין הניחו תוס' בתלתא דר"ש שזורי בעטרן ונפטן], [ט] [עי' תוס' לעיל כד: ד"ה אינו ביאיהו וכו'],

מוסף תוספות

א. [ר]פירש"י ז"ל לשון ראשון שהוא נתינת טעם למה אין מדליקין בו מפני שהוא יוצא מן העץ וכל היוצא מן העץ אין מדליקין בו מפני שאינו נמשך אחר הפתילה. רשב"א ד"ש וכן. ב. מפני שהוא עף וכן מפני שריחו נודף וגזרה שמא יסתפק ממנו, והא ר' שמעון ב"א עצמו מפרש טעמו. רשב"א ד"ש וכן. ג. אי מראמר מה תרומה טהורה וכו' דהיינו מה תרומה טהורה אין לך בה אפי' הדלקה אלא משעת הרמה ואילך, לא מצית לפרושי הכי, דמ"ל דאסור להדליק בטבל טהור, אי משום תרומה דפתיכא בה, הניחא למ"ד בסוטה חולין הטבולין לחלה כחלה דמו, אלא למ"ד לאו כחלה דמו אמאי יהא אסור להדליק בו, ועוד, אי בהדלקה דתרומה טהורה מיירי, אטו מי שרי להדליקה אחר הרמה וכו' וליכא למימר דנחזור ונלמוד דטבל טהור יהא אסור בהדלקה מטבל טמא בכ"ש לבתר דנילף שריפת טבל טמא מאכילת טבל טהור, דאין זה כ"ש, דאכילת טבל טמא היינו שריפתו אבל בטהור כיון דשייכא בי' אכילה איכא למימר דאכילה דוקא נאסרת. תוס' הרא"ש. ד. כגון להאכיל לבהמתו או להדליק. תוס' פפמס לד. ד"ש ממתין. ולהסיקה תחת תבשילו. תוס' יומא סו: ד"ה לא. ה. דהיינו דוקא הנאה שאין של כילוי. תוס' יומא סו: ד"ה לא. ו. הא לאו כבוד השבת מדליקין בו. תוס' הרא"ש. ז. דלא פסיל אלא. תוס' הרא"ש. ח. דפסיל במתני'. תוס' הרא"ש. ט. מפני שהוא עף. תוס' הרא"ש. י. בשמן פקועות ובנפט. תוס' הרא"ש. יא. כרב ברונא. רשב"א. יב. ודלא כרב ברונא. רשב"א. יג. וכרב ברונא. רשב"א. יד. ודלא כרב ברונא. רשב"א. טו. אלא חד מיניהו פליג לי' בחדא ואידך פליג עלי' בחדא. רשב"א. טז. לאו היינו קרבי דגים [אלא]. רשב"א. יז. דשמן דגים אפי' בעינה אבל קרבי דגים ע"י תערובת, והיינו. רשב"א. יח. ואידך סבר דשמן דגים ע"י תערובת אין בעינה לא, אבל קרבי דגים כלל כלל לא ודלא כרב ברונא. רשב"א. א"נ תרוייהו שמן דגים בעינה שרי, אלא חד אמר שמן דגים בעינה ולא קרבי דגים לעולם [אפי' ע"י תערובת ודלא כרב ברונא. שיטה לרמ"ן], וחד אמר שמן דגים בעינה אבל קרבי דגים צריך תערובת. רמב"ן. משום דבעינה מימשיך, והיינו דרב ברונא. שיטה לרמ"ן. יט. [ר]סומכוס הוא דאסר. ריטב"א. כ. אבל באחריני לא. תוס' הרא"ש. כא. כי אם אלה. תוס' הרא"ש. כב. [והכא] לא מרבינן אלא ג' על ג'. תוס' לקמן סג: ד"ה מיין. כג. באריג כל שהוא דמתחלה. תוס' לקמן סג: ד"ה מיין.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות